

Bankastjóri: Øll kunnu ikki sanerast

síða 16

**tíðinda
sosialurin
blaðið**

7,-

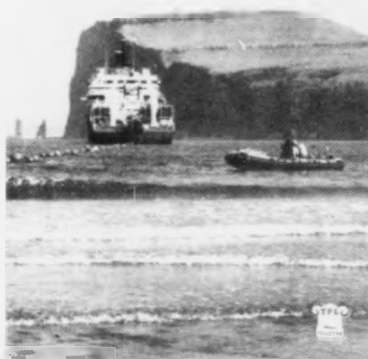
Nr. 220 ★ hósdagur 17. november 1994

**Føroyskur vinnulívs-
maður í Danmark:**

**Farið uppí
ES nú**

síða 10

**TELEFONBÓK
95/96**

**Kemur út
í næstum**

síða 3

Lykketoft:

**Oljan
trygd-
in fyri
lánnum**

– sigur danski figgjarmálaráðharrin í
samrøðu við Sosialin í Keypmannahavn

síða 11

TOP 5

Nýggir bilar skrásettir
í Føroyum til og við
sept. 94.

1. FORD	47,1%
2. TOYOTA	25,3%
3. DAIHATSU	8,1%
4. OPEL	3,5%
4. NISSAN	3,5%
6. AUDI	2,3%
- CITROËN	2,3%
- MITSUBISHI	2,3%
- VW	2,3%

Kelda: FBV

Oyrnafjall bar við búrfisk:

**Brúkiligan
fiskiskap á
Hattonbanka**

síða 4

Mogens Lykketoft, figgjarmálaráðharri:

Neyðugt at gera haldgóðar loysnir

-Vit hava gjørt okkum nakrar beiskar royndir, og tær prógva, at tær loysnir, sum vórðu gjørdar í oktober 1992 og í januar 1993 als ikki røkka til. Nú muðu vit gera endaligar loysnir, sum halda. Tað er fullkomiliga ógjøriligt at skula samráðast um føroyskar kreppuloysnir triðja hvønn mánað, tað ber ikki til sigur Mogens Lykketoft, figgjarmálaráðharri við Tíðindablaðið Sosialin.

Dagny Joensen úr Keyvmanúahavn

Mogens Lykketoft hevði venð figgjarmálaráðharri í fimm dagar, tá samfelagskreppan í 1992 kravdi m.a. hansara stöðutakan til, hvørt føroyska samfelagið skuldi bjarga bankunum ella ikki.

Figgjarmálaráðharrin skilir væl andstöðuflokkarnar á fólkatingi, sum ikki eru so vælnøgdir við avtalum millum donsku stjórnina og landsstýrið.

– Hyggja vit í bakspeglin, so komu vit av tilvild at bjarga bankunum longu í 1992. Bert fimm dagar eftir at vit skipaðu stjórn, fingur vit til uppgávu at taka stöðu til kreppuna í Føroyum. Hinvegin, so var ógjøriligt í hesum tíðarskeiði at meta um, hvussu álvarsom kreppan var, og hvat skuldi til fyrri at loysa trupulleikarnar, sigur Mogens Lykketoft.

Í dag verða sátunálasamráðingarnar á Christiansborg, har danska stjórnin og landsstýrið fara at viðgera m.a. figgjarlógina og endurfígging av uttanlandsskuldini, umframt annað høvuðsevni, sum verður at tosa um, hvussu arbeiðsloysið kann basast í Føroyum.

– Enn veit eingin, hvussu stórt hallið á figgjarlógini er, men tað er líti til, at tað ikki er talan um upphæddir, sum líkjast 300 mill. kr.

– Er tað ikki órímiligt at krevja, at føroyska figgjarlógin ikki skal hava ov stórt hall, tá iðvarnar í Føroyum eru so vánaligar?

– Í dag verður fundurin, og áðrenn vit hava tosað við landsstýrið, vita vit als einki

um stöðina av figgjarlógini. Eg havi tó varhugan av, at landsstýrið fer at siga, at uppgávan at fáa minst møguligt hall á figgjarlógini var torførari enn teir høvdu mett, tá vit samráddust seinast og álagt varð teimum at fáa javnvág á figgjarlógina, sigur Mogens Lykketoft.

Spurdur um hvat danski figgjarmálaráðharrin fór at siga til tað, um hallið møguliga var størri enn 150 mill. kr., sum ráðgevandi nevndin hevur sett sum mark, sigur Mogens Lykketoft, at tað er helst eingin, sum í løtuni kann siga, hvat svarið verður fyrr enn fundurin er av.

– Seinastu tvey árin eru uttanlandsskuldin lækkað úr 8,2 í 6,7 mia. kr. Hevði tað ikki verið ein fyrimunur, um danska stjórnin nú niðurfrysti lánini í nøkur ár, fyrri at geva føroyska samfelagnum skotbrá at koma fyrri seg aftur?

– Jú, tað er júst tað, vit hava gjørt fyrri at stuðla føroyska samfelagnum. Eftir-áttan við at endurfígga uttanlandsskuldina, varð gjørt við tí fyrri eyga, at geva okkum stundir at meta um, hvørt Føroyar hava møguleikar at bota um vinnulivsbygnaðin. Í veruleikanum eru hetta tvey mál, sum eru tengd saman. Eitt er um fiskivinnan fær fótáð sær aftur í Føroyum, og hitt er um olja er í undirgrundini.

– Danski staturin er til reiðar at geva føroyingum eitt skotbrá og tað er hetta, sum vit higartil hava roynt, men vit fara ikki at avskriva skuldina, áður enn vit við vissu vita, hvussu figgjartilvitni verða.

– Um fiskivinnan svikur í løtuni, kann komandi oljuríkidømi í føroysku undirgrundini – sum teir serkønu meira er til – ikki nýast sum trygd fyrri skuldini í dag?

– Jú, men soleiðis skal hjálpin frá donsku stjórnini higartil eisini skiljast. Tað er hvítr greitt, at um fiskivinnan svikur, eingin olja er í undirgrundini, so hava

Føroyar ongar møguleikar at gjalda skuldina aftur. Tí hava vit brúkt kreditvirðið hjá danska statinum at endurfígga føroysku skuldina, og eisini til at biða við at gjalda lánini aftur.

– Danska stjórnin krevur umseiliga kvotuskipan í Føroyum. Verður figgjarpolitikurinn við hesum ikki bert so nógv skerður, at als einki kann gerast í Føroyum?

– Viðvíkjandi skerjingunum í fiskiveiðuni, so eru trupulleikarnir stórir, eitt nú tí fiskivinnan ikki bert skal virka í løtuni, men eisini í framtíðini. Tað er helst eingin ivi um, at ein orsök in til kreppuna í Føroyum er, at fiskastovnamir eru ovfiskaðir, og at fiskivinnan tí er hót í framtíðini, um einki verður gjørt fyrri at varðveita hesar stovnar. Sjálvandi er tað felags áhugamáll millum londini bæði, at ikki órímiligar kvotuskipanir verða settar í gildi. Hinvegin, so noyðast vit at lurtast eftir tí, sum fiskifrøðingar mæla til.

Mogens Lykketoft hevur eisini hoyrt ábendingarnar um, at meiri fiskur er til, enn fiskifrøðingar metu.

Spurdur, um tað ikki varð ov nógv lurtast eftir fiskifrøðingunum, sigur Mogens Lykketoft, at tað sjálvandi ikki ber til at meta so neyvt um fiskastovnar, men at tað kortini kann staðfestast, at føroyska samfelagið er hart rakt av ovurfisking seinastu árin, og at tað eisini er ein av orsøkunum til samfelagskreppuna.

– Hevði danska stjórnin verið til at tosa við, um Føroyar umhugsaðu innliman í ES?

– Vit stuðla Føroyum uttan mun til, um føroyingar vilja søkja um limaskap í ES, ella um tað bert er talan um frihandilsavtalu. Viðvíkjandi marknaðar- og gongd, so er nógv, sum bendir á, at tað er ein fyrimunur hjá Føroyum at gerast limur í ES, men tað muðu føroyingar sjálvir gera av, sigur Mogens

Mogens Lykketoft, figgjarmálaráðharri: – Danski stuðulin til Føroyar er tengdur at spurningunum, um fiskivinnan fær fótáð sær aftur og um olja er í undirgrundini. Mynd Jan

Lykketoft.

– Tað er sostatt ikki førdur ein politikkur frá danskari síðu, fyrri at fáa Føroyar trýstar inn í ES?

– Nei, avgjørt ikki. – Seinastu árin er danska krónan styrkt móttvegis øðrum gjaldoyra, og serkønfólk halda, at tað hevur kostað Føroyum í úflutninginum einar 300 mill. kr. árliga. Kundi hetta ikki fingið donsku stjórnina at fara eitt sindur lagaligari fram í sínum krøvum?

– Hetta er júst skuladømi um, hvussu torført tað er at nýta somu gjaldoyrnsskipan í tveimum so ymskum londum sum Føroyum og Danmark. Tað hevur havi við sær, at hóast Føroyar hava fingið figgjartilvitnið fingið trupulleikar við kappingarførimunum. Vit fara at taka stöðu til hugsandi fyrimunir og vansar, men vit kunnu ikki broyta gjaldoyrnsskipanina.

– Heldur tú, at tað verður lættari at samráðast hesaferð enn undanfarnu ferðirnar?

– Tað havi eg alla grund

til at vóna. Fyrireikingarnar í sambandi við fundin hava verið nágreiniligar, og embættisfólk hava gjørt eitt væl úr hondum greitt arbeiði. Samstundis var tað ein fyrimunur, at Poul Nyrup Rasmussen vitjandi í Føroyum, og har eisini tosaði við politikarar og embættisfólk um komandi samráðingarnar.

– Eg vænti, at vit fáa eina skilagóða avtalu í dag. Hvørki tann danska stjórnin ella føroyska samfelagið kann góðtaka, at vit skulu samráðast um kreppuloysnir triðja hvønn mánað, sigur Mogens Lykketoft.

Spurdur um, hvørja stöðu andstöðan í fólkatinginum hevur til føroysku avtalum, sigur Mogens Lykketoft, at tað er misjávnt. Hann væntar stuðul, Venstre flokkurinn góðtekur avgerðina, sum stjórnin og landsstýrið gera í dag, men at trupulleikar eru at fáa konservatíva flokkinn at taka undir við hesum.

– Vit eru noyddir at finna haldgóðar loysnir í dag, sum halda, tí tað er fullkomiliga ógjøriligt í før-

oyskum, eins væl og í donskum politikki, at samráðast um føroyskar kreppuloysnir trý hjá hvønn mánað, sigur Mogens Lykketoft.

Dagny

AFLYSNING AF TVANGSAUKTION
Tvangsauktion over ejendommen matr. nr. 27 b, Nordøyrri, beliggende Nordøyrri, Klaksvik (AS 162/94), berammet til **torsdag den 1. dec. 1994, kl. 09.40** aflyses herved.

Færøernes fogedret, den 15.11.94
Henrik Engell Rhod dfm.